

**Ujawnienia publiczne w zakresie zarządzania ryzykiem płynności
(informacja wynikająca z Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem
płynności finansowej banków - rekomendacja 18)**

Podstawowe informacje dotyczące:

- a) **roli i zakresu odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych oraz stopnia, w jakim funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności są scentralizowane bądź zdecentralizowane:**

Zadania Rady Nadzorczej:

1. Rada Nadzorcza w zakresie swoich kompetencji sprawuje nadzór nad ryzykiem płynności jakie ponosi Bank oraz nad metodami zarządzania tym ryzykiem.
2. Rada Nadzorcza zatwierdza maksymalny poziom ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność Banku (apetyt na ryzyko), a także tolerancję ryzyka płynności określoną przez Zarząd.
3. Rada Nadzorcza zatwierdza przygotowaną przez Zarząd strukturę organizacyjną Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.
4. Rada Nadzorcza powinna zapewnić, aby członkowie Zarządu odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem płynności oraz nadzór nad zarządzaniem płynności posiadali właściwe kompetencje.
5. Rada Nadzorcza, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności za proces zarządzania ryzykiem w Banku, nadzoruje realizację polityki zarządzania ryzykiem płynności.
6. Rada Nadzorcza zatwierdza założenia do testów warunków skrajnych.
7. Rada Nadzorcza powinna nie rzadziej niż raz na kwartał analizować raporty o poziomie płynności Banku, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności oraz zapewniać, by Zarząd Banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów.
8. Rada nadzorcza powinna przynajmniej raz w roku otrzymywać sprawozdanie zawierające informację o realizacji zasad polityki zarządzania ryzykiem płynności.
9. Rada Nadzorcza powinna przynajmniej raz w roku decydować o ewentualnej weryfikacji zasad Polityki zarządzania ryzykiem płynności.

Zadania Zarządu:

1. Zarząd, w zakresie swych kompetencji, ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności jakie ponosi Bank oraz za efektywność metod zarządzania tym ryzykiem.
2. Zarząd określa tolerancję ryzyka płynności, zgodną z apetytem na ryzyko Banku, adekwatną do strategii działalności oraz przedstawia do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej.
3. Zarząd projektuje i wdraża system zarządzania ryzykiem płynności, obejmujący środowisko zarządzania ryzykiem i proces zarządzania ryzykiem płynności, zintegrowany z procesem zarządzania ryzykiem w Banku.

4. Zarząd opracowuje i wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.
5. Zarząd dba o to, aby odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje związane z zarządzaniem ryzykiem płynności.
6. Zarząd odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych polityk oraz procedur w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.
7. Do obowiązków Zarządu należy również nadzór nad testami warunków skrajnych, w tym:
 - 1) zapewnienie, aby testy warunków skrajnych były analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona,
 - 2) zapewnienie, aby wyniki testów warunków skrajnych były raportowane na posiedzenia Zarządu,
 - 3) zapewnienie, by rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych były wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku,
 - 4) zapewnienie, aby dokonywane były przeglądy założeń, scenariuszy oraz rezultatów testów warunków skrajnych,
 - 5) zapewnienie, aby regularnie były raportowane wnioski z testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej.
8. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za to, aby wszystkie jednostki organizacyjne, których działanie wpływa na płynność Banku, znały zasady Polityki i funkcjonowały zgodnie z zatwierdzonymi regulacjami.
9. Zarząd odpowiada za system informacji zarządczej i poprawność polityki informacyjnej (ujawnień) w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.
10. Zarząd zapewnia przekazanie Radzie Nadzorczej okresowej informacji, przedstawiającej w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny, rodzaje i wielkość ryzyka płynności w działalności Banku.

Podział odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności w Zarządzie:

1. Prezes Zarządu pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad realizacją Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem.
2. Prezes Zarządu co najmniej raz w roku dokonuje oceny przyjętej Polityki w zakresie ryzyka płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian oraz informuje Radę Nadzorczą o wynikach dokonanej oceny.
3. Ocena przyjętej polityki zarządzania ryzykiem płynności powinna polegać w szczególności na:
 - 1) ustaleniu, czy Polityka obejmuje wszystkie źródła ryzyka płynności,
 - 2) sprawdzaniu prawidłowości realizacji Polityki w prowadzonej działalności,
 - 3) badaniu rzetelności składanych sprawozdań i informacji.

4. Wiceprezes ds. finansowo-księgowych pełni bezpośredni nadzór nad wdrożeniem Polityki w zakresie decyzji zarządczych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności, w tym:
 - 1) nadzoruje przygotowanie, wprowadzenie i prawidłowe stosowanie procedur wewnętrznych dotyczących podejmowania czynności związanych z bieżącym zarządzaniem płynnością, zgodnie z przyjętą przez Zarząd Polityką,
 - 2) dba o właściwe określenie zakresu zadań, obowiązków i kontroli oraz odpowiedzialności poszczególnych pracowników, w zakresie podejmowania czynności związanych z zarządzaniem płynnością,
 - 3) pełni nadzór nad prawidłowością zawierania transakcji związanych z realizacją Polityki,
 - 4) pełni nadzór nad prawidłowością rozliczania transakcji dotyczących zarządzania płynnością.

Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości:

1. Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości realizuje zadania w obszarze pierwszego poziomu zarządzania ryzykiem, czyli bieżącego zarządzania ryzykiem.
2. Zadania Zespołu finansowo-księgowego i sprawozdawczości obejmują:
 - 1) określanie potrzeb płynnościowych Banku i źródeł płynności dostępnych w celu zaspokojenia tych potrzeb, struktury bilansu i profili przepływów środków pieniężnych związanych ze zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi,
 - 2) określanie zapotrzebowania na płynność,
 - 3) planowanie i sterowanie ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację aktywów płynnych i okresu finansowania,
 - 4) planowanie i utrzymywanie nadwyżki płynności, na którą składają się nieobciążone, wysokiej jakości aktywa płynne, w tym dokonywanie transakcji związanych z zabezpieczaniem płynności.
3. Zadaniem Zespołu finansowo-księgowego i sprawozdawczości jest ponadto planowanie zapotrzebowania, a także zabezpieczenie środków w zakresie płynności śróddziennej,
w celu zapewnienia bieżącego wykonania przez Bank zobowiązań płatniczych i rozliczeniowych.

Zespół ds. zarządzania ryzykami i analiz:

1. Zespół ds. zarządzania ryzykami i analiz realizuje zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze drugiego poziomu zarządzania, czyli funkcji kontroli.
2. Zadaniem Zespołu ds. zarządzania ryzykami i analiz jest:
 - 1) projektowanie założeń do określania spójnej z apetytem na ryzyko Banku tolerancji ryzyka płynności,
 - 2) dokonywanie identyfikacji i pomiaru ryzyka płynności wraz z określeniem narzędzi pomiaru ryzyka płynności,
 - 3) monitorowanie pozycji w zakresie ryzyka płynności w zakresie kontroli posiadania odpowiedniej nadwyżki płynności oraz zdolności do kompensacji niedoborów przez Bank (poziomu i wykonania odpowiednich limitów), w tym

z uwzględnieniem źródeł ryzyka nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność i wartości progowych związanych z pozycjami pozabilansowymi,

- 4) sporządzanie sprawozdawczości o poziomie ryzyka płynności Banku.
3. Zespół ds. zarządzania ryzykami i analiz ponadto:
- 1) projektuje założenia do testów warunków skrajnych,
 - 2) przeprowadza i sprawozdaje testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności,
 - 3) dokonuje przeglądów testów warunków skrajnych,
 - 4) sprawozdaje wyniki testów warunków skrajnych.
4. Zespół ds. zarządzania ryzykami i analiz dokonuje również codziennego (w każdym dniu sprawozdawczym, określonym przepisami) wyznaczania nadzorczych miar płynności (wymogów płynności) i ich dokumentowania, w zakresie obowiązującym Bank na podstawie:
- 1) przepisów Rozporządzenia Parlamentu i Komisji (UE) nr 575/2013, Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 61/2015,
 - 2) Zasad sporządzania przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS sprawozdań na potrzeby monitorowania wymogu pokrycia wpływów netto (LCR) – dla sprawozdania „IPS Liquidity” – dzienne,
 - 3) Zasad sporządzania przez uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS sprawozdań dziennych na potrzeby monitorowania wymogu dotyczącego stabilnego finansowania netto (NSFR) – dla sprawozdania „IPS NSFR” – dzienne.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne:

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

Powyższa struktura wskazuje na fakt, iż funkcje związane z zarządzaniem ryzykiem płynności, jak i funkcje skarbowe są scentralizowane.

Struktura organizacyjna banku, zapewnia rozdzielenie funkcji pomiędzy jednostkami:

- 1) przeprowadzającymi transakcje mające wpływ na ryzyko płynności,
- 2) odpowiedzialnymi za monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności.

b) działalności w zakresie pozyskiwania finansowania:

Bank ujął działania w zakresie pozyskiwania finansowania w Strategii finansowania - Planie pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych.

Depozyty stanowią podstawowe źródło finansowania działalności Banku. Wśród depozytów uznawanych za stabilne źródło finansowania uważa się depozyty bieżące jak i terminowe. Jednak to depozyty terminowe, zwłaszcza osób prywatnych stanowią najpewniejsze źródło finansowania. W strukturze depozytów przeważają depozyty osób fizycznych - zarówno depozyty bieżące, jak i terminowe. Bank podejmie szereg działań zmierzających do dynamicznego rozwoju bazy depozytowej, takich jak:

1. pozyskiwanie nowych klientów oraz klientów, którzy zrezygnowali w przeszłości z usług Banku poprzez prezentowanie nowoczesnej i elastycznej oferty Banku,
2. udział w przetargach na obsługę jednostek samorządu terytorialnego,
3. udział w imprezach lokalnych, dożynkach, imprezach organizowanych przez klientów oraz jednostki samorządu terytorialnego w celu zaprezentowania oferty Banku.

Istotnym czynnikiem powodującym wzrost sprzedaży usług bankowych, w tym depozytów jest wdrożenie w Banku:

1. nowoczesnych metod sprzedaży usług bankowych,
2. wykorzystanie elektronicznych kanałów dystrybucji (tj. internet, bankomaty),
3. prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych,
4. szkolenie pracowników.

Istotne elementy wpływające na osiągnięcie planowanego wzrostu sprzedaży to:

1. doskonalenie jakości obsługi klientów,
2. odpowiednia polityka cenowa, tj. weryfikacja oprocentowania kredytów i depozytów oraz zwiększenie przychodów z tytułu prowizji i opłat,
3. odpowiednia motywacja pracowników sprzedażowych,
4. weryfikacja działań marketingowych pod kątem przeniesienia aktywności do sieci.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wzrost sprzedaży usług bankowych, w tym depozytów są działania reklamowe. Bank prowadzi działania reklamowe dwutorowo: poprzez kampanie reklamowe przygotowane wspólnie z Bankiem Zrzeszającym oraz reklamę opracowaną i zamawianą samodzielnie przez Bank. Informacja o aktualnej ofercie produktowej Banku oraz o nowych produktach i promocjach jest przekazywana klientom poprzez różnorodne kanały komunikacyjne takie jak:

1. informacja na tablicy ogłoszeń w Banku,
2. informacja w postaci plakatów, ulotek i innych materiałów informacyjnych wyłożonych w miejscu wykonywania czynności,
3. wspólna reklama z Bankiem Zrzeszającym,
4. informacja w środkach masowego przekazu w przypadku promocji i reklamy (radio, lokalna prasa),
5. reklama podczas lokalnych imprez, w postaci banerów, stoiska reklamowego itp.,
6. strona internetowa Banku,
7. panel bankomatu,
8. bezpośrednia rozmowa pracowników z klientami, w której przekazywana jest informacja o produktach i promocjach,
9. wizyty w zakładach pracy w celu oferowania np. rachunków ROR dla pracowników firm, które są obsługiwane przez Bank,
10. reklama internetowa.

c) w przypadku zrzeszonego banku spółdzielczego, funkcjonowania w ramach zrzeszenia:

Bank jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A., a od dnia 31.12.2015r. Bank

jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

d) aspektów ryzyka płynności, na które bank jest narażony i które monitoruje:

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. poprzez:

- codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku w BPS SA oraz w kasach jednostek Banku, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków,
- codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,
- miesięczną analizę luki płynności, z uwzględnieniem wskaźników/limitów płynności w wybranych terminach zapadalności/wymagalności,
- scenariuszowe analizy zdolności Banku do zaspokojenia zapotrzebowania na środki płynne, w przypadku kryzysu płynności w Banku i w sektorze bankowym,
- wyznaczanie i monitorowanie wykorzystania limitów finansowania portfela kredytowego,
- wyznaczanie osadu we wkładach deponowanych przez klientów Banku,
- kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku, w ramach potrzeb dokonując zasilenia bądź odprowadzenia nadmiaru gotówki,
- analizę wskaźników stabilności oraz koncentracji bazy depozytowej,
- pozostałych limitów i wskaźników związanych z zapewnieniem płynności Banku.

W ramach obowiązujących wewnętrznych procedur awaryjnych prowadzi się ponadto monitoring kształtowania się czynników uznanych za oznaki zagrożenia płynności.

e) dywersyfikacji źródeł finansowania banku:

Zasadniczym celem długoterminowym polityki depozytowej jest budowanie stabilnej bazy depozytowej opartej na depozytach osób fizycznych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Depozyty osób fizycznych, szczególnie depozyty terminowe charakteryzują się dużą stabilnością. Bank określa założenia dotyczące pożądanej struktury podmiotowej i przedmiotowej bazy depozytowej w Strategii finansowania - Planie pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych, Strategii działania Banku, w Planie finansowo-gospodarczym, Polityce Handlowej oraz Polityce zarządzania ryzykiem płynności. Bank przyjmuje, że będzie utrzymywał stabilną strukturę i skalę depozytów, umożliwiającą spełnienie wskaźników płynności oraz nadzorczych norm płynności na wymaganym poziomie. Ponadto Bank monitoruje ryzyko koncentracji płynności.

f) innych technik wykorzystywanych do ograniczania ryzyka płynności:

- 1) Bank utrzymuje płynność na poziomie adekwatnym do rozmiarów i rodzaju prowadzonej działalności. Bank minimalizuje ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów i wskaźników ostrzegawczych oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów. Limity i wskaźniki ustalone w ramach ryzyka płynności obejmują m.in.: nadzorcze normy płynności, wskaźniki koncentracji depozytów, osadu, luki płynności, limity pozycji pozabilansowych, limity zaangażowania w kredyty długoterminowe. Ponadto Bank stale utrzymuje nadwyżkę nieobciążonych, wysokiej płynności i jakości kredytowej aktywów płynnych w celu

zapewnienia płynności nie tylko w normalnych warunkach, ale także w sytuacjach kryzysowych.

- 2) Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, przeprowadza testy warunków skrajnych. Wnioski testów warunków skrajnych są raportowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej celem wykorzystania ich w ramach przeglądu i aktualizacji Polityki zarządzania ryzykiem płynności oraz aktualizacji planów awaryjnych utrzymania płynności.
- 3) W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności Bank postępuje według procedur awaryjnych określonych w Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności.
- 4) W przypadku przekroczenia zewnętrznego limitu nadzorczej miary płynności - LCR podczas testowania warunków skrajnych, Bank utworzy dodatkowy wymóg kapitałowy, w ramach limitu alokacji kapitału Banku na ryzyko płynności.

Zamierzenia Banku, służące redukcji ryzyka płynności, realizowane są również poprzez podejmowanie następujących działań:

- 1) monitorowanie dostosowania regulacji wewnętrznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych,
 - 2) usprawnianie zarządzania ryzykiem płynności,
 - 3) organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności,
 - 4) monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności.
- g) pojęć stosowanych w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności, łącznie z dodatkowymi wskaźnikami, dla których bank nie ujawnia danych:**
- **nadwyżka płynności** - (bufor płynności) – nieobciążone, wysokiej jakości aktywa płynne, stanowiące zabezpieczenie na wypadek wystąpienia nieprzewidzianych zdarzeń skrajnych powodujących zwiększone zapotrzebowanie na płynność,
 - **kontraktowa luka płynności** – zestawienie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, sporządzane na podstawie kontraktowych (umownych) przepływów pieniężnych (z uwzględnieniem pozycji pozabilansowych mogących generować przepływy pieniężne),
 - **urealniona luka płynności** – zestawienie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, uwzględniające techniki urealnienia stosowane w procesie pomiaru ryzyka płynności, które mają na celu uzyskanie przepływów pieniężnych zbliżonych do rzeczywistości (z uwzględnieniem pozycji pozabilansowych mogących generować przepływy pieniężne),
 - **płynność śróddzienna**- zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu,
 - **płynność bieżąca** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie kolejnych 7 dni,

- **płynność krótkoterminowa** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni,
- **płynność średnioterminowa** - zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy,
- **płynność długoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
- **baza depozytowa (obligo depozytowe)** – suma depozytów bieżących i terminowych od podmiotów sektorów finansowego, niefinansowego i budżetowego,
- **aktywa płynne** – pozycje bilansowe oraz pozabilansowe precyzyjnie określone przez Bank, zapewniające pokrycie zapotrzebowania na płynność w warunkach normalnych i warunkach skrajnych w horyzoncie czasowym do 30 dni.

h) wyjaśnienia, w jaki sposób ryzyko płynności rynku (produktu) jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą banku:

Bank prowadzi działalność na ograniczonym obszarze i nie jest elementem szerszej grupy kapitałowej. Bank prowadzi działalność w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, co wymaga zaangażowania środków w ramach przedmiotowej instytucji, które to środki są obciążone niskim ryzykiem kredytowym – środki złożone na depozycie obowiązkowym posiadają wagę ryzyka na poziomie 0%. Pozostałe typy aktywów – oprócz kredytów i pożyczek udzielanych klientom – również obciążone są ryzykiem kredytowym, w Banku są to:

- lokaty złożone w ramach rynku międzybankowego – w BPS SA (uczestnik SOZ BPS) - waga ryzyka 0%;
- papiery dłużne Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego oraz gwarantowane przez Skarb Państwa - waga ryzyka 0%;
- papiery wartościowe - własnościowe i dłużne - stanowiące i nie stanowiące inwestycji kapitałowych – z wagami ryzyka: 0%, 20% i 100%.

Ryzyko kredytowe może się zmaterializować w kontekście wystąpienia scenariuszy skrajnych. Czynnikiem ten jest uwzględniany przez Bank w ramach pomiaru ryzyka płynności, w tym w szczególności w ramach przeprowadzanych testów warunków skrajnych, m.in. poprzez korektę wartości tych aktywów uwzględniającą możliwą stratę, wynikającą z upłynięcia tych środków przed terminem płatności.

i) wyjaśnienia, jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych:

Wyniki testów warunków skrajnych odnoszą się do wybranego przez Bank zestawu miar i są wykorzystywane do:

- 1) bieżącego zarządzania płynnością;
- 2) wyznaczania limitów wewnętrznych;
- 3) identyfikacji ewentualnych zmian zachodzących w profilu ryzyka płynności;
- 4) wyznaczania tolerancji i apetytu na ryzyko;
- 5) oceny adekwatności nadwyżki płynności / bufora płynności;
- 6) awaryjnych planów płynności (identyfikacja symptomów sytuacji skrajnych i kryzysowych, podjęcie działań naprawczych);
- 7) identyfikacji punktów krytycznych w procesie zarządzania ryzykiem płynności;

- 8) analizy oddziaływania czynników ryzyka płynności na obszary rentowności i wypłacalności, wykorzystując wskaźniki, które najlepiej charakteryzują ww. obszary,
- 9) do szacowania kapitału wewnętrznego.

j) opisu modelowanych scenariuszy testów warunków skrajnych:

1. Testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności przeprowadzane są przez Komórkę monitorującą.
2. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych służące badaniu wpływu hipotetycznych zaburzeń na przepływy pieniężne, w wyniku których nastąpi zwiększone zapotrzebowanie na płynność oraz spadek wartości dostępnych aktywów płynnych.
3. Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych, po przyjęciu przez Zarząd Banku, są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.
4. Scenariusze warunków skrajnych, dobrane adekwatnie do skali prowadzonej działalności oraz profilu ryzyka, testują zaburzenia w przepływach pieniężnych, w trzech wariantach:
 - 1) wewnętrznym, wynikającym z przyczyn leżących po stronie Banku;
 - 2) systemowym, wynikającym z przyczyn niezależnych od Banku;
 - 3) łącznym, stanowiącym kombinację wariantów wewnętrznego i systemowego,- powyższe scenariusze uwzględniają różne stopnie wrażliwości poszczególnych czynników ryzyka.
5. Założenia scenariuszy testów warunków skrajnych oparte są o następujące czynniki ryzyka:
 - 1) obniżenie dostępnych limitów w Banku Zrzeszającym;
 - 2) ograniczenie wpływów z tytułu środków ulokowanych w Banku Zrzeszającym;
 - 3) zwiększenie odpływu depozytów sektora niefinansowego i budżetowego;
 - 4) spadek wartości pozycji zaliczanych do portfela aktywów płynnych Banku;
 - 5) wykorzystanie przez klientów dostępnych linii kredytowych;
 - 6) zakłócenia operacyjne i rozliczeniowe w systemach płatniczych;
 - 7) pogorszenie jakości portfela kredytowego Banku.
6. Testy warunków skrajnych są przeprowadzane dla dwóch horyzontów czasowych:
 - 1) 7 dni – oznaczające dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym;
 - 2) 30 dni – oznaczające mniej dotkliwe warunki, ale utrzymujące się w czasie.

k) wskazania, czy i w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych:

Wyniki testów warunków skrajnych stanowią podstawę do aktualizacji zapisów planów awaryjnych utrzymania płynności, w tym w zakresie rodzaju, wielkości oraz kolejności uruchamiania środków dostępnych w celu zachowania płynności. Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych również poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

l) polityki banku w zakresie utrzymywania rezerw płynności:

Funkcjonujące w Banku procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności zapewniają utrzymywanie rezerw płynności na poziomie pozwalającym na zachowanie nadzorczych norm płynności, jak również na utrzymywanie nadwyżki płynności na poziomie, który zapewnia zachowanie płynności nie tylko w normalnych warunkach, ale także w sytuacjach kryzysowych.

m) ograniczeń regulacyjnych w zakresie transferu płynności w obrębie jednostek grupy lub, w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych i banku zrzeszającego, w obrębie zrzeszenia:

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, zapisy Umowy Systemu Ochrony nie przewidują wypływu środków poza grupę, natomiast zapewniają otrzymanie pomocy finansowej w przypadku problemów z utrzymaniem płynności przez Bank należący do Systemu.

n) częstotliwości i rodzaju wewnętrznej sprawozdawczości w zakresie płynności:

Tryb obiegu informacji i współpracy poszczególnych komórek organizacyjnych Banku w ramach systemu zarządzania płynnością uwzględnia: organy kierownicze oraz nadzorcze Banku, komórkę zarządzającą płynnością, komórkę dokonującą pomiaru i monitorowania ryzyka, a także komórki pełniące funkcje operacyjne oraz kontrolne.

Raporty nt. nadzorczych miar płynności przekazywane są codziennie Wiceprezesowi ds. finansowo-księgowych oraz Zespołowi finansowo-księgowemu i sprawozdawczości, jak również w/w raporty są przedmiotem każdego posiedzenia Zarządu, raport nt. płynności bieżącej przekazywany jest codziennie Wiceprezesowi ds. finansowo-księgowych, analiza przepływu środków przekazywana jest co miesiąc Wiceprezesowi ds. finansowo-księgowych oraz Zespołowi ds. zarządzania ryzykami i analiz, a w ramach pełnej analizy ryzyka – miesięcznie - Zarządowi oraz kwartalnie - Radzie Nadzorczej. Raport nt. pełnej analizy ryzyka płynności przekazywany jest miesięcznie Zarządowi oraz kwartalnie Radzie Nadzorczej. Raport kwartalny dla Zarządu i Rady Nadzorczej zawiera wyniki testów warunków skrajnych. Co najmniej raz w roku Zarząd oraz Rada Nadzorcza otrzymują raport nt. zachowania płynności długoterminowej oraz nt. testów planów awaryjnych utrzymania płynności w Banku, jak również co najmniej raz w roku – raport nt. realizacji zasad polityki zarządzania ryzykiem płynności otrzymuje Rada Nadzorcza. Monitorowanie stanu środków na rachunku bieżącym prowadzonym w BPS SA oraz stanu środków w kasach jednostek Banku dokonywane jest przez Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości, który bada stan i przepływy pieniężne na ww. rachunku i w kasach co najmniej dwa razy dziennie oraz prognozuje wpływy i wypływy w układzie jednodniowym i siedmiodniowym.

Na wniosek dowolnego członka Zarządu lub Rady Nadzorczej ryzyko płynności może być omawiane w szerszym zakresie bądź ze zwiększoną częstotliwością - na wskazanym posiedzeniu.

W przypadku potencjalnych problemów płynnościowych Rada Nadzorcza powinna zostać poinformowana niezwłocznie, szczególnie w przypadku:

- 1) wzrastającego kosztu finansowania,
- 2) wzrastającej koncentracji pozycji istotnych dla ryzyka płynności,

- 3) wzrastającej luki płynności,
- 4) zmniejszenia się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- 5) znaczącego i/lub notorycznego przekraczania limitów związanych z ryzykiem płynności,
- 6) znaczącego spadku bufora aktywów o wysokiej płynności,
- 7) zmiany warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności.

o) informacji ilościowych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności:

- 1) rozmiar nadwyżki płynności Banku:

	/tys. zł./
środki w kasie	3.490
rachunek bieżący	18
bony pieniężne NBP	50.968
obligacje Skarbu Państwa	46.817
obligacje z gwarancją Skarbu Państwa	4.890
razem aktywa płynne	106.183
minimalny wymagany poziom aktywów płynnych (min. 80%)	16.094
nadwyżka	90.089

- 2) wymogi dotyczące dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej Banku: - nie dotyczy.
- 3) normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji:

Lp.	Normy płynności:	Wartość na dzień:
1	NSFR	
	- wg sprawozdawczości dziennej do SOZ BPS – na dzień 29.12.2023r.	198,35%
	- wg sprawozdawczości miesięcznej do NBP – na dzień 31.12.2023r.	198,68%
2	LCR	
	- wg sprawozdawczości dziennej do SOZ BPS - na dzień 29.12.2023r.	597,33%
	- wg sprawozdawczości miesięcznej do NBP – nie uwzględnia depozytu obowiązkowego w zabezpieczeniu przed utratą płynności – na dzień 31.12.2023r.	527,82%

- 4) luka płynności zawierająca kilka najbliższych przedziałów dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz otrzymane na tej podstawie skumulowane luki płynności:

LUKA płynności	Do 1 m-c	1-3 m-c	3-6 m-c
L U K A bilansowa prosta	81 448 530,82	- 19 888 227,04	- 3 671 056,41
L U K A bilansowa prosta (z pozabilansem)	88 797 637,76	- 20 449 390,81	- 4 792 403,59
L U K A skumulowana	81 448 530,82	61 560 303,78	57 889 247,37
L U K A skumulowana (z pozabilansem)	88 797 637,76	68 348 246,95	63 555 843,36

- 5) w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych oraz banku zrzeszającego, dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeszenia:

Podmiot dostarczający finansowanie	Rodzaj zobowiązania
Bank BPS S.A.	limit zaangażowania finansowego Banku BPS S.A. w zrzeszonym BS, przyznany zgodnie z obowiązującą regulacją zrzeszenia
SSOZ BPS	Częściowe lub całkowite zniesienie blokady rachunku Depozytu Obowiązkowego (Zał. nr 2 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS)
SSOZ BPS	Pożyczka płynnościowa (Zał. nr 2 do Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS)

WICEPREZES ZARZĄDU

Alicja Kubeczko

WICEPREZES ZARZĄDU

Magdalena Zbijowska

PREZES ZARZĄDU

Barbara Frycz